

25 % van de cliënten van 't Kabouterhuis is meisje.

Thomas Overing
directeur-bestuurder

Veiligheid zit in de ziel van de organisatie

Het moet hem van het hart. "We moeten op onze meisjes letten. Toen ik hier vier jaar terug kwam, was 17 procent van onze cliënten meisje. Nu is dat een kwart. Hebben ze minder problemen dan jongens? Nee, natuurlijk niet. Ze uiten het anders. Jongens uiten het in extravert gedrag, meisjes trekken zich juist terug. Maar de problemen zijn net zo fors. Op latere leeftijd uit zich dat in ernstige psychiatrische problemen, obesitas of automutilatie. Daarom moeten we ze nu veiligheid bieden. Hoe eerder we er bij zijn, hoe makkelijker we problemen op latere leeftijd kunnen voorkomen. Maar de meisjes komen hier niet, omdat de samenleving minder last heeft van het internaliserend gedrag. Ik vind dat een schande."

Meisjes hebben net zo hard als jongens recht op veiligheid, wil Overing hiermee zeggen. Veiligheid is een belangrijk onderdeel van het beleid van M.O.C. 't Kabouterhuis. Kinderen moeten kunnen opgroeien in een veilige omgeving. "Dat betekent dat we op de groepen een veilige pedagogisch klimaat creëren. Daarnaast is er de fysieke veiligheid. Kinderen moeten veilig het gebouw binnenkomen. Om die reden worden nu in Noord enkele straten omgelegd. Gebouwen en speelplaatsen zijn zo ingericht dat kinderen niet weg kunnen lopen en ouders en kinderen zich toch welkom kunnen voelen.

De speelplaats moet uitdagend, gezellig en veilig zijn. We houden geregeld oefeningen brandveiligheid."

Veiligheid betekent ook het beheersen van agressie. Overing: "We hebben te maken met kinderen met soms forse gedrags- en

ontwikkelingsproblemen. Dat gaat soms gepaard met behoorlijk wat stampij. Onze leidsters hebben daarom een cursus agressiebeheersing gehad, maar dan nog wil het wel eens uit de hand lopen. In dat geval moeten we een kind soms vasthouden. Maar kan dat? We hebben dat voorgelegd aan de Inspectie Jeugdzorg en deze concludeerde dat het veilig vasthouden van kinderen soms noodzakelijk is."

Ook de receptiemedewerkers kregen een training agressiebeheersing. "De samenleving is veranderd. Mensen hebben kortere lontjes. Dat merken we hier ook. Hoewel ik moet zeggen dat het opmerkelijk is hoe weinig agressie ouders hier uiten. Er is wel eens sprake van dreiging, maar zelden met agressie. Dat heeft ook te maken met de grote deskundigheid van onze medewerkers. Veiligheid zit in ziel van de organisatie."

De Winter

'Een veilig pedagogisch klimaat op de groep', wat dat precies inhoudt en hoe medewerkers dat vorm geven, wordt momenteel binnen M.O.C. 't Kabouterhuis uitgewerkt in een pedagogisch beleidsplan. Ideeën van Misha de Winter hebben hierbij als uitgangspunt gediend. Het kind staat centraal, maar leert wel rekening te houden met anderen. Het gaat om het kind in zijn omgeving. En die omgeving moet ook veilig zijn. En dat is niet altijd het geval omdat kinderen soms uit gezinnen komen waar het thuis niet veilig is. Bijvoorbeeld als er sprake is van huiselijk geweld of een andere vorm van kindermishandeling. "We leren onze medewerkers daar op te letten", zegt Overing. Veiligheid is altijd een item waar je het over hebt met de ouder."

Kerngegevens 2008

Unieke cliënten

	J-GGZ	Jeugdzorg	Totaal
Aantal cliënten 1 januari 2008	59	287	346
Instroom cliënten in 2008	206	419	625
Uitstroom cliënten in 2008	135	396	531
Aantal cliënten per 31 december 2008	130	310	440
Totaal aantal ingezette programma's	265	706	971

Financiën

Het jeugdzorgbudget (vanuit de Stadsregio Amsterdam) bedroeg in 2008 € 8.571.812
 Van VWS ontving 't Kabouterhuis incidenteel subsidie (de Rouvoet-gelden) € 290.214
 De AWBZ gefinancierde zorg bedroeg in totaal € 97.923
 Vanuit de zorgverzekeraars ontvangen: € 1.015.035

Personeel

Binnen 't Kabouterhuis werkten 31 december 2008 268 personen (vaste dienstverbanden; tijdelijke aanstellingen; oproepkrachten en stagiaires) van wie 16 procent op oproep, 9 procent op fulltime en 75 procent op parttime basis.
 De formatie bedroeg op 31 december 2008, 163,3 fulltime eenheden.
 Uitstroom 2008: 89 medewerkers
 Instroom 2008: 119 medewerkers

Overzicht medewerkers met een divers culturele achtergrond:
 2006: 198 mensen in dienst, van wie 12,63 procent met een divers culturele achtergrond
 2007: 235 mensen in dienst, van wie 14,00 procent met een divers culturele achtergrond
 2008: 268 mensen in dienst, van wie 17,10 procent met een divers culturele achtergrond

In de directe hulpverlening werkten in 2008 de volgende disciplines:
 Orthopedagogisch medewerker, gezinsbegeleider, gedragswetenschapper, ambulante hulpverlener, kinderarts, kinderpsychiater, kinderfysiotherapeut, logopedist, psychotherapeut en verpleegkundige, functioneel aangestuurd door de behandelcoördinator.

Aantal afgesloten programma's

Hulpvorm	Aantal
GGZ/ VG Intake*	3
Starthulp ambulante	1
Starthulp dagbehandeling	1
Onderzoek en observatie	
GGZ Uitzoekmodule*	17
Uitzoekmodule	27
Consultatieplaatsing	1
Consultatieplaatsing Jeugd-ggz*	0
Observatieplaatsing	27
Observatiegroep*	13
Psychodiagnostisch onderzoek	24
Ambulante behandeling	
Ambulante gezinsbehandeling	53
GGZ Ambulant*	15
Pedagogische Gezinsbehandeling (PG)**	19
Hulp voor gezinnen met een huilbaby*	26
Okido begeleiding	52
Ambulant STOP	55
Sociaal-emotionele vaardigheidstraining	24
Zorgcoördinatie	1
PIT	4
Dagbehandeling	
Autismegroep*	4
Dagbehandeling Jeugd-ggz*	9
Dagbehandeling	104

* zorgverzekeringswet ** AWBZ gefinancierde zorg

Ruud Groen regiomanager Zuid

Aanbod voor kinderen met ASS in ontwikkeling

De dagbehandeling voor kinderen met een stoornis in het autistisch spectrum (ASS) draait al vele jaren met succes op 't Kabouterhuis. De vraag naar een specifiek behandel-aanbod voor deze groep kinderen is groot. Reden om te kijken op welke manier meer kinderen kunnen profiteren van de expertise van 't Kabouterhuis.

Ruud Groen, regiomanager Zuid, vertelt dat de Stadsregio Amsterdam heeft aangegeven dat een grote groep kinderen met ASS een vorm van behandeling nodig heeft. Uitbreiding van de dagbehandelingsgroep voor kinderen met ASS kan soelaas bieden, maar daarnaast is er ook behoefte aan een ambulante aanbod; hulp bij de gezinnen thuis of in de klas van het kind. Groen: "Het afgelopen jaar hebben we onderzoek gedaan naar het ambulante aanbod voor kinderen met ASS en hun ouders. De uitkomsten staan beschreven in de nota 'Zorg voor Kinderen met Autisme'. Voor hele jonge kinderen en hun ouders blijkt er weinig aanbod te zijn terwijl we wel steeds vroeger ASS kunnen signaleren. We gaan nu ons huidige ambulante aanbod voor deze doelgroep verder specialiseren. Daarbij kijken we naar het netwerk van de ouders en de ondersteuning die de ouders en het netwerk nodig hebben in de omgang

Kind met ASS heeft baat bij een afgezonderde speel- en werkplek.

met het kind. Dit ambulante aanbod zal onder andere bestaan uit psycho-educatie, ouderbegeleiding, ouderondersteuning, systeemtherapie en gedragstherapie."

Combinatie

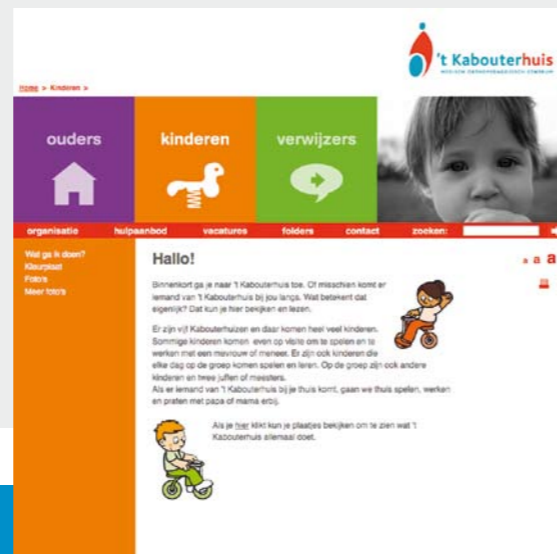
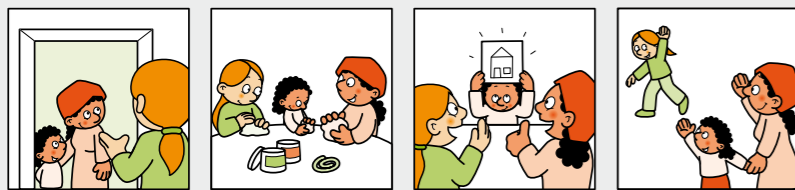
"Een ander idee dat volgens ons veel potentie heeft, hebben we samen met de Professor Waterinkschool uitwerkt", vervolgt Groen. "We hebben een plan bedacht om tien kinderen met ASS met extra begeleiding te laten functioneren in een dagbehandelingsgroep in combinatie met een onderwijsaanbod. We ontwikkelden een model waarbij

deze kinderen deels op de groep en deels in de klas zitten. School en 't Kabouterhuis bieden daarbij een programma dat veel op elkaar lijkt. Voordeel is dat kinderen een vaste structuur krijgen en op school en op de groep met dezelfde kinderen omgaan. Dat brengt rust en geeft de mogelijkheid dat kinderen net zoveel dagdelen naar school kunnen als ze op dat moment aankunnen. Het gaat om een consistent programma met veel structuur en weinig prikkels." Wanneer dit plan wordt gerealiseerd, hangt af van financiële mogelijkheden en de nieuwbouwpunten voor 't Kabouterhuis-Zuid.

Een nieuwe website

Heerlijk was het om - helemaal los van bestaande concepten en vormgeving- te kunnen nadenken over een nieuwe website. Wie willen we nu vooral bereiken? Wat is echt belangrijk om te vertellen? En hoe doe je dat dan vervolgens? Eigenlijk wisten we snel wat we wilden qua vorm en inhoud. Wij zijn blij met het resultaat en hebben veel leuke, positieve reacties gehad van relaties en ouders. Speciaal voor onze jonge doelgroep is er veel visuele informatie op de website:

Hulp thuis.

Harriët Hoogcarspel orthopedagogisch medewerker autismegroep

Autismegroep deelt kennis en expertise

"Het viel ons op dat op de reguliere groepen van locatie Zuid steeds meer kinderen met autistische kenmerken kwamen. Mijn collega en ik werden regelmatig gevraagd om even mee te kijken en mee te denken, hoe je een bepaald kind in zijn groep het beste zou kunnen helpen. Ook op andere locaties bleek interesse in onze specifieke kennis en ervaring. We zijn toen gestart met een presentatie op elke locatie. Daarbij kwamen

vragen aan de orde over autisme, welke methodieken er zijn en hoe je deze toe kan passen op een reguliere groep. Collega's kunnen nu een consultatie aanvragen. Mijn collega of ik komen dan een dag of dagdeel observeren waarbij we soms ter plekke op de groep dingen gaan uit proberen. Na afloop bespreken we onze observaties en geven tips die passen bij dit kind. Zo vroeg een groep wat ze aanmoesten met een

jongen die steeds van tafel liep en vaak niet bereikbaar bleek. Ik observeerde de jongen en zag dat hij problemen had met zijn sensorische integratie. Hij had te weinig gevoel in zijn lijf, waardoor hij niet alert was. Ik adviseerde om hem lekker te laten bewegen, bijvoorbeeld op de trampoline. Na het bewegen zou hij stiller aan tafel zitten en ook ontvankelijker zijn. Het werkte."

Marian Sluys *regiomanager Zuidoost*

Samenwerking Zuidoost goed van start!

Kinderen opvangen in de eigen buurt, hulp bieden samen met lokale organisaties en een intensiever contact met ouders. Dat waren drie van de uitgangspunten bij de start van de locatie Zuidoost van 't Kabouterhuis. Sinds begin 2008 is deze locatie ook daadwerkelijk gevestigd in Zuidoost. Aan het Leksmondplein. Regiomanager Marian Sluys verhaalt over de ervaringen.

"We werken sinds kort samen met Partou Kinderopvang in een pilot om ontwikkelingsachterstanden en gedragsproblemen bij kinderen op het kinderdagverblijf zo vroeg mogelijk te signaleren", vertelt Marian. "Zo kan er op tijd hulp geboden worden, ruim voor de basisschoolleeftijd en voordat problemen geëscaleerd zijn. Het is een landelijke pilot die twee jaar loopt. Daarna hopen we het project verder uit te rollen." Het project kreeg de naam 'Van onderbuikgevoel naar vroegsignalering'. Het is een van de projecten waarmee 't Kabouterhuis Zuidoost samenwerking zoekt op lokaal niveau. Dat was immers een van de ambities bij de start van deze locatie. "Probleem is alleen dat er in Amsterdam-Zuidoost geen duidelijke structuur is voor de zorg aan jonge kinderen, zoals die er bijvoorbeeld in Amsterdam-Noord wel is. Dat maakt het moeilijk aansluiting te vinden bij lokale netwerken. Aan de andere kant biedt het de mogelijkheid nieuwe projecten op te zetten."

Voorschool

't Kabouterhuis Zuidoost werkt samen met Swazoom (Stichting Welzijn Amsterdam Zuidoost Op Maat) in een ander project, namelijk de Voorschool Plus. Marian: "In Zuidoost zijn voorscholen gestart die verbonden zijn aan de kinderopvang. Daarbij is nu ook een Voorschool Plus gekomen die

is bedoeld voor kinderen die meer aandacht nodig hebben. Met die aandacht kunnen ze blijven functioneren op de voorschool. 't Kabouterhuis biedt die extra aandacht onder andere in de vorm van gezinsbegeleiding, logopedie en onderzoek door een gz-psycholoog." Het derde project dat Zuidoost startte is de samenwerking met de Van Houteschool, een school voor speciaal basisonderwijs. 't Kabouterhuis is hier betrokken bij het vormgeven van de gezinsondersteuning. De bedoeling van de Van Houteschool is om ouders meer bij de ontwikkeling van de kinderen te betrekken. Zo komen er speciale Triple P-cursussen.

Ouders

De samenwerking komt met deze projecten goed op gang. Wat dat betreft is 't Kabouterhuis Zuidoost een succes. De samenwerking met ouders verloopt nog wat moeizamer. Ouders zien de medewerkers van 't Kabouterhuis nog steeds als de deskundigen die het wel even vertellen. Ouderparticipatie krijgt dan ook aandacht in 2009. Toch kan Zuidoost terugkijken op een succesvol eerste jaar. "We voorzien duidelijk in een behoefte", zegt Marian. "We hebben hier 28 plaatsen op de groep en die zijn continu bezet. Daarnaast zijn we met een ambulante team gestart."

Colofon

M.O.C. 't Kabouterhuis
Amsteldijk 196
1079 LK Amsterdam
020 - 644 53 51
email: info@kabouterhuis.nl
website: www.kabouterhuis.nl

Dit jaarverslag is een populaire weergave van het jaardocument van M.O.C. 't Kabouterhuis 2008. Deze zijn beiden te downloaden op www.kabouterhuis.nl.

Redactie:

Inez Zuiderveld en Marit Blom

Vormgeving:

Nina Ontwerp / Lijn 76

Productie:

Martin Gerritsen / TekstBeeld.Eu

Foto's:

Sake Rijpkema, Ilonka Konst, Eline de Laet

Druk:

Heijnis & Schipper, Zaandijk

't Kabouterhuis Zuid

Amsteldijk 196
1079 LK Amsterdam
020 - 644 53 51

't Kabouterhuis Noord

Koopvaardersplantsoen 3
1034 KE Amsterdam
020 - 630 46 30

't Kabouterhuis West

Alberdagracht 1
1063 NN Amsterdam
020 - 613 85 85

't Kabouterhuis Hoofddorp

Kaj Munkweg 2
2131 RW Hoofddorp
023 - 555 44 11

't Kabouterhuis Zuidoost

Leksmondplein 28
1108 EL Amsterdam
020 - 453 01 91

